

Договори за ЕС. Съдебна практика **1 11 С03**
(актуализационно приложение към 27 август 2024 г.)

► С Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2019 на Европейския парламент и на Съвета от 11 април 2024 г. (ОВ L, 2024/2019, 12.08.2024 г., в сила от **1.09.2024 г.**) са направени следните изменения в **Протокол № 3** относно Статута на Съда на Европейския съюз:

1. Алинеи 1 и 2 на чл. 23 са изменени така (вж. с. 300):

„В случаите по член 267 от Договора за функционирането на Европейския съюз, решението на съд или правораздавателен орган на държава членка, с което се спира производството пред него и въпросът се отнася до Съда, се съобщава на Съда от съответния съд или правораздавателен орган. След това решението се съобщава от секретаря на Съда на страните, държавите членки, Европейския парламент, Съвета и Комисията и на Европейската централна банка, както и на институцията, органа, службата или агенцията на Съюза, приели акта, чиято валидност или тълкуване се оспорва.

В срок от два месеца от уведомяването страните, държавите членки, Комисията и когато считат, че имат особен интерес от въпросите, повдигнати в преюдициалното запитване, Европейският парламент, Съветът и Европейската централна банка имат право да представят изявления по делото или писмени бележки на Съда. Когато е целесъобразно, институцията, органът, службата или агенцията, която е приела акта, чиято валидност или тълкуване се оспорва, също има право да представя изявления по делото или писмени бележки.“

2. В чл. 23 е добавена **нова алинея**:

„Изявленията по делото или писмените бележки, представени от заинтересовано лице съгласно настоящия член, се публикуват на уебсайта на Съда на Европейския съюз в разумен срок след приключване на делото, освен ако лицето не възрази срещу публикуването на своите изявления по делото или писмени бележки.“

3. Създаден е нов чл. 49а:

„Член 49а

Общият съд се подпомага от един или повече генерални адвокати при разглеждането на прехвърлените му в съответствие с член 50б преюдициални запитвания.

Съдиите от Общия съд избират помежду си, в съответствие с Процедурния правилник на Общия съд, членовете, които да изпълняват функциите на генерален адвокат. За срока, през който тези членове изпълняват функциите на генерален адвокат, те не заседават като съдии по производства във връзка с преюдициални запитвания.

За всяко преюдициално запитване генералният адвокат се избира измежду съдиите, избрани да изпълняват тази функция, които принадлежат към състав, различен от състава, на който е разпределено въпросното запитване.

Съдиите, определени да изпълняват функциите, посочени във втора алинея, се избират за срок от три години. Те могат да бъдат преизбрани веднъж.“

4. Алинеи 2 и 3 на чл. 50 са изменени така (вж. с. 307):

„Общият съд може да заседава и в голям състав, в състав, който е междинен спрямо съставите от петима съдии и големия състав, или в състав от един съдия.

Процедурният правилник определя как се образуват съставите, както и в кои случаи и при какви условия Общият съд заседава в тези различни съдебни състави.“

5. В чл. 50 е добавена нова алинея:

„Общият съд, когато бъде сезиран съгласно член 267 от Договора за функционирането на Европейския съюз, заседава в междинен състав, когато държава членка или институция на Съюза, която е страна в производството, поиска това.“

6. Създаден е нов чл. 50б:

„Член 50б

Общият съд е компетентен да разглежда и да се произнася по преюдициални запитвания по силата по член 267 от Договора за функционирането на Европейския съюз, които попадат изключително в една или в няколко от следните специфични сфери:

- а) общата система на данъка върху добавената стойност;
- б) акцизите;
- в) Митническия кодекс;
- г) тарифното класиране на стоките в Комбинираната номенклатура;
- д) обезщетяването и оказването на помощ на пътниците при отказан достъп на борда или при закъснение или отмяна на транспортни услуги;
- д) както и системата за търговия с квоти за емисии на парникови газове.

Независимо от първа алинея Съдът запазва компетентността си да разглежда и да се произнася по преюдициални запитвания, които повдигат самостоятелни въпроси за тълкуването на първичното право, международното публично право, общите принципи на правото на Съюза или Хартата на основните права на Европейския съюз.

Всяко запитване, отправено по силата на член 267 от Договора за функционирането на Европейския съюз, се подава до Съда. След като се увери, възможно най-бързо и в съответствие с правилата, предвидени в неговия процедурен правилник, че преюдициалното запитване спада изключително към една или няколко от сферите по първа алинея от настоящия член, Съдът прехвърля това запитване на Общия съд.

Преюдициалните запитвания, които Общият съд разглежда и по които се произнася по силата на член 267 от Договора за функционирането на Европейския съюз, се разпределят на определените за тази цел състави в съответствие с подробните правила, установени в процедурния му правилник.

7. Алинея 2 на чл. 54 е изменена така (вж. с. 309):

„Когато Общият съд установи, че не е компетентен да разгледа и да се произнесе по иск или жалба или по преюдициално запитване, по което е компетентен Съдът, той препраща делото на Съда. Аналогично, когато Съдът установи, че компетентен да разгледа и да се произнесе по иск или жалба или по преюдициално запитване е Общият съд, Съдът препраща делото на Общия съд, като последният не може да откаже да го разгледа.“

8. Член 58а е изменен така (вж. с. 311—312)

„Член 58а

Жалба срещу съдебен акт на Общия съд, който се отнася до решение на независим апелативен състав на един от следните органи, служби и агенции на Съюза, се разглежда само при условие че Съдът предварително е допуснал това обжалване:

- а) Службата на Европейския съюз за интелектуална собственост;
- б) Службата на Общността за сортовете растения;
- в) Европейската агенция по химикали;
- г) Агенцията за авиационна безопасност на Европейския съюз;
- д) Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество между регулаторите на енергия;
- д) Единният съвет за реструктуриране;
- ж) Европейският банков орган;
- з) Европейският орган за ценни книжа и пазари;
- и) Европейският орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване;
- й) Агенцията за железопътен транспорт на Европейския съюз.

Редът по първа алинея се прилага и за жалбите срещу:

- а) съдебни актове на Общия съд, които се отнасят до решение на независим апелативен състав, създаден след 1 май 2019 г. в рамките на всеки друг орган, служба или агенция на Съюза, който трябва да бъде сезиран, преди да може да бъдат подадени иск или жалба пред Общия съд;
- б) съдебни актове на Общия съд във връзка с изпълнението на договор, който съдържа арбитражна клауза по смисъла на член 272 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

Обжалването се допуска, изцяло или частично, в съответствие с подробните правила, установени в Процедурния правилник, когато с жалбата се повдига въпрос от значение за единството, съгласуваността или развитието на правото на Съюза.

Решението дали да се допусне или не обжалване, се мотивира и се публикува.“

9. В дял V е създаден **нов чл. 62г** (вж. с. 315)

„Член 62г

Преди да подадат искане или предложение за изменението на настоящия Статут, Съдът или Комисията, ако сметат за уместно, провеждат широки консултации.“